

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 24.10.2006
KOM(2006) 632 endelig

ARBEJDSDOKUMENT FRA KOMMISSIONEN

Ledsagedokument til KOM(2006) 631 endelig: Tættere partnerskab, større ansvar

Et oplæg til handels- og investeringspolitik i forholdet mellem EU og Kina:

Konkurrence og partnerskab

{KOM(2006) 631 endelig}

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Kinas økonomiske genopblomstring.....	4
2.	Samhandel og økonomiske relationer mellem EU og Kina.....	5
2.1.	Fordelene ved åbenhed.....	5
2.2.	Virkningerne af konkurrence	7
2.3.	Hindringer for markedsadgangen.....	8
2.4.	Konkurrencevilkår.....	10
3.	Hvordan takler EU situationen, og hvad er de prioriterede indsatsområder	11
3.1.	Åbenhed frem for alt	11
3.2.	Mere lige vilkår	12
3.3.	Støtte til europæiske virksomheder	13
3.4.	Forsvar af EU's interesser: Dialog frem for alt	13
3.5.	Opbygning af stærkere relationer på verdensplan.....	15
	Konklusion	16

Konkurrence og partnerskab Handels- og investeringspolitikken i forholdet mellem EU og Kina

Begrundelse

Kina er den største enkeltstående handelspolitiske udfordring for EU. Samhandelen mellem EU og Kina er vokset drastisk i løbet af de sidste få år med en fordobling mellem 2000 og 2005. Europa er Kinas største eksportmarked, og på importsiden er Kina Europas største leverandør. Dette handelspolitiske dokument ser på de økonomiske og konkurrencemæssige udfordringer, der følger af denne ændrede situation, og på hvilke tilpasninger EU bør foretage med hensyn til handel og investering. Det skal ses i lyset af det bredere partnerskab med Kina og den strategi, som Kommissionen har formuleret i sin meddelelse om relationerne med Kina: "*Tættere partnerskab, større ansvar*".

EU's åbne marked har i høj grad bidraget til Kinas eksportbaserede vækst. På sin side har EU også nydt godt af væksten på det kinesiske marked: EU's eksport til Kina er blevet mere end fordoblet i løbet af de sidste fem år. Konkurrencedygtige priser på kinesiske varer har medvirket til at holde inflationen og renten i Europa nede. Europæiske virksomheder har tjent på deres investeringer i Kina. Men konkurrencen fra Kina er en alvorlig udfordring for Europa i nogle af de store industrisektorer.

Hvis det lykkes os at finde den rette balance, er der store muligheder for, at handelspartnerskabet mellem EU og Kina kan fortsætte til fælles bedste. De politiske ledere på begge sider bør argumentere videre for et åbent økonomisk engagement. Europa bør vedblive med at tilbyde åben og rimelig markedsadgang for Kinas eksport og sørge for at tilpasse sig de konkurrencemæssige udfordringer. Samtidig skal der træffes relevante foranstaltninger til støtte for de virksomheder, der bærer omkostningerne ved de økonomiske tilpasninger. Kina bør til gengæld styrke sin indsats for at fremme økonomisk åbenhed og markedsreformer, styrke den juridiske beskyttelse af udenlandske virksomheder, håndhæve denne beskyttelse og skride ind over for konkurrenceforvridende handelspraksis og – foranstaltninger.

For yderligere at styrke disse relationer vil Europa-Kommissionen gå i brechen for åbenhed i EU's samhandel med Kina. Men den vil også bestræbe sig på at sikre, at Kina lever op til sine WTO-forpligtelser og fortsætter med at liberalisere adgangen for varer, tjenesteydelser, investeringer og offentlige indkøbskontrakter. Den vil arbejde på at sikre, at europæiske investorer ikke længere bliver mødt med krav om teknologioverførsel eller med obligatoriske eksportkrav. EU vil forsøge at opnå bedre beskyttelse af EU-virksomheders juridiske rettigheder, navnlig intellektuelle ejendomsrettigheder, og indtrængende anmode Kina om at standse unfair subsidiering eller beskyttelse af strategiske industrier. EU vil arbejde på at sikre, at disse spørgsmål bliver taget op som led i dialogen og samarbejdet mellem EU og Kina, og at de tydeligt og fuldstændigt indarbejdes i den nye partnerskabs- og samarbejdsaftale, herunder ajourføringen af handels- og samarbejdsaftalen fra 1985. Til støtte for europæiske virksomheder i Kina vil Kommissionen overvåge etableringen af nye handelsstrukturer i Kina og Europa, som skal bistå de europæiske virksomheder og fremme indlæringen af sprog.

1. KINAS ØKONOMISKE GENOPBLOMSTRING

<i>Kinas nye økonomiske opsving</i>	For to hundrede år siden var Kina den største økonomi i verden. Men i 1978 var Kinas andel af verdens samlede BNP faldet til 0,5 %. Siden da har Kinas reformpolitik og åbne økonomi frigjort kræfter, som har skabt en hidtil uset vækst og udvikling. Med reformerne fik den private sektor en større rolle, store mængder opsparet kapital blev konverteret til investeringer, uddannelsesniveaet steg, arbejdskraften søgte fra landbruget over i industrien, og det uudnyttede potentiale i Kinas 700 millioner store arbejdsstyrke blev sluppet løs. Siden 1980 har Kina haft en årlig vækstrate på 9 %, og andelen af verdens samlede BNP er steget hele ti gange og udgør nu 5 %.
<i>Fordelene ved vækst</i>	Kinas vækst har ført til det kraftigst registrerede fald i fattigdom i verdenshistorien. Indkomsten pr. indbygger er fordoblet; fordoblet og så fordoblet en gang til og er nu en femtedel af EU's niveau målt i købekraftspariteter. Kina har reduceret antallet af personer, der lever for en dollar om dagen, med 170 millioner mellem 1990 og 2000. Samtidig er der blevet skabt en stor middelklasse med voksende købekraft.
<i>En ny handelsmagt</i>	Kinas gradvise integration i det internationale handelssystem - som især er blevet fremskyndet af optagelsen i WTO i 2001 - har betydet, at Kina i dag har sikre, åbne og stabile eksportmarkeder. Kina er blevet verdens tredjestørste eksportør. Den samlede udenrigshandel er nu mere end tre gange så stor som Indiens og Brasiliens handel tilsammen. Eksporten tegner sig for mere end en tredjedel af Kinas økonomi. Imidlertid ligger hovedvægten af Kinas eksport på forarbejdede varer med begrænset værditilvækst.
<i>En stor modtager af udenlandske investeringer</i>	Kina er en af verdens største modtagere af udenlandske direkte investeringer og gør en aktiv indsats for at tiltrække udenlandske investorer. I 2005 tegnede virksomheder med udenlandsk kapital sig for mere en halvdelen af Kinas samlede eksport.

*Et stabilt
Kina i vækst
er i Europas
interesse*

Europa har stor interesse i Kinas omstilling til en stabil, velfungerende og åben økonomi. Det hersker ingen tvivl om, at et EU-marked, som er åbent for kinesisk eksport, vil være en afgørende faktor for den videre udvikling i Kina. Men EU vil på sin side også kunne drage fordel af det voksende kinesiske marked for højteknologi, højværdiprodukter og komplekse tjenesteydelser. De europæiske forbrugere vil fortsat kunne glæde sig over konkurrencedygtige priser på importvarer fra Kina. Kinas eksportstyrke indebærer betragtelige makroøkonomiske fordele for konkurrenceevnen og væksten i Europa. Disse fordele vejer tungere end de tab, der lides på visse områder.

Den eneste farbare vej for Europa er at hilse Kinas vækst velkommen og forsøge at vende den til egen fordel gennem åben handel. Det er vigtigt, at der er fuld forståelse for fordelene ved åbenhed og forandring, så det bliver muligt at udvide og opretholde den politiske opbakning i Europa til denne politik og de nødvendige tilpasninger. Dette betyder, at Kina skal vise, at man er indstillet på at opfatte globaliseringen som en vej med trafik i begge retninger. Kina bør udnytte sin voksende indflydelse til at hylde princippet om åbne markeder og fair konkurrence.

*Udfordrin-
gerne ved
bæredygtig
vækst*

Desuden står Kina til trods for sin økonomiske succes over for alvorlige udfordringer. Konkurrencedygtigheden på eksportmarkedet kan ikke skjule de strukturelle problemer, der trænger sig på. Den hurtige vækst har haft sine miljømæssige omkostninger og har skabt sociale uligheder og problemer for folkesundheden. Hvis væksten skal fortsætte, bliver Kina nødt til med uformindsket styrke at fortsætte reformerne derhjemme og flytte vækstudviklingen fra eksportsektoren over på den indenlandske efterspørgsel. Kina bør fortsætte sine bestræbelser for at udvikle en mere bæredygtig tilgang til udnyttelsen af naturressourcerne. På disse områder bør Europa vise forståelse for udfordringernes omfang og støtte reformerne i Kina til gengæld for de legitime krav til Kinas adfærd i forhold til handelspartnerne og det internationale system.

2. SAMHANDEL OG ØKONOMISKE RELATIONER MELLEM EU OG KINA

2.1. Fordelene ved åbenhed

Fælles fordele

Kinas integration i det globale handels- og investeringssystem har været til gavn for både Europa og Kina. EU repræsenterer mere end 19 % af Kinas udenrigshandel. Europæiske virksomheder, der opererer i Kina, har tilført kapitalvarer, knowhow og teknologi, som har hjulpet Kina med at udvikle sin produktionskapacitet. Modsvarende er handelen med Kina med til at skabe vækst og arbejdspladser i Europa i kraft af den stigende eksport, den løbende specialisering i højværdiprodukter og komplekse tjenesteydelser og en styrkelse af de europæiske virksomheders samlede konkurrenceevne.

<i>EU's eksport</i>	EU's eksport til Kina steg med mere end 100 % mellem 2000 og 2005, hvilket er langt mere end eksporten til resten af verden. I servicesektoren er EU's eksport til Kina blevet seksdoblet i perioden 1994-2004, hvilket især skyldes EU's styrke i finans-, bygge- og anlægs-, distributions- og uddannelsessektoren.
<i>EU's investeringer i Kina</i>	Investeringer i Kina har sat europæiske virksomheder i stand til at bevare konkurrenceevnen, fordi de derigennem har fået adgang til billige produktionsfaktorer. En væsentlig del af den merværdi, der tilføres varer, som er "made in China", skyldes europæiske virksomheder. Investeringerne har også gjort det muligt for europæiske virksomheder at bevare arbejdspladser og opretholde bæredygtige aktiviteter i EU såsom forskning, design, marketing, overordnet virksomhedsledelse og komplicerede produktionsprocesser. Nogle investeringer i Kina har gjort det muligt for EU-virksomheder at vinde markedsandele på det kinesiske marked og støtte EU's eksport.
<i>Kinas investeringer i Europa</i>	Kinas direkte investeringer i udlandet er beskedne, men hurtigt stigende. Kinas udenlandske investeringer androg i 2004 tre mia. EUR, og adgang til naturressourcer var det altoverskyggende investeringsobjekt. Kun en brøkdel af disse midler (2 %) investeres i Europa. Efterhånden som disse investeringer vokser i takt med, at Kinas handel ekspanderer ud over hjemmemarkedets grænser, vil de europæiske virksomheder imidlertid også høste udbytte gennem salg af erfaringer med og viden om distributions-, salgs- og logistiknetværk.
<i>Priseffekten</i>	Konkurrencedygtige priser på importerede varer fra Kina har medført lavere inputpriser for virksomheder i EU og lavere priser på industrivarer i Europa, hvilket generelt har givet sig udslag i lavere priser for forbrugerne. Den samlede effekt på inflationen blev af OECD anslået til -0,2 % for eurozonen i perioden 2001-2005. Dette har på sin side bidraget til, at rentesatserne verden over har kunne holdes på et lavt niveau. Opsparinger som følge af billigere varer og produktionsfaktorer er blevet investeret i andre dele af den europæiske økonomi.

Øversigt 1: EU-virksomhedernes muligheder for at konkurrere på det kinesiske marked

- *Udviklingen i handelen mellem EU og Kina følger mønstret i udviklingen i EU's handel med vækstøkonomierne i al almindelighed. Mens sidstnævnte, og Kina i særdeleshed, vinder stærkt frem inden for visse segmenter i den højteknologiske industri (såsom bærbare computere, mobiltelefoner og DVD-afspillere), bliver EU endnu mere specialiseret i fremstilling af produkter af høj kvalitet frem for lav- eller gennemsnitskvalitetsprodukter.*
- *Kommissionens undersøgelser viser, at operatørerne i EU fortsat vil kunne drage store fordele af udvidelsen af det kinesiske marked. Selvom de kinesiske virksomheder bliver konkurrencedygtige på flere markeder (f.eks. basiskemikalier og visse typer køretøjer), vil der være andre segmenter, som ekspanderer hurtigt (f.eks. især kemiske produkter, efterspørgsel efter kapitalintensive komponenter til biler), hvilket frembyder nye muligheder for EU-operatørerne.*
- *EU's styrke ligger især i eksport af maskiner og køretøjer, som udgør to tredjedele af EU's samlede vareeksport og en tredjedel af Kinas samlede import af maskiner. EU's eksport til Kina af kemiske produkter er fordoblet i løbet af de sidste fem år, hvilket gør Kina til EU's næststørste eksportmarked. EU's markedsandel i Kina var i 2005 på 16 %, hvilket svarer til markedsandelen i Japan og ASEAN-landene, men er mindre end markedsandelen i USA (20 %), Indien (21 %) og Brasilien (31 %). Der er potentiale til at bringe EU's markedsandel op på linje med andelen på andre markeder. Efterhånden som udviklingen i Kina fortsætter, vil efterspørgslen efter europæiske luksusmærkevarer stige.*
- *For at få succes er det nødvendigt for EU-operatørerne at skaffe sig et mere indgående kendskab til det kinesiske marked og spille på deres komparative fordel. Europas største aktiver i handelssamkvemmet med Kina er innovation, specialisering, kvalitet, opfølgende tjenesteydelser og brand identity. Høje arbejdskraftomkostninger er ikke nødvendigvis en hindring for succes på eksportmarkedet: De europæiske eksportører, som klarer sig bedst på det kinesiske marked, har nogle af de højeste arbejdskraftomkostninger i Europa.*

2.2. Virkningerne af konkurrence

Tilpasning i Europa

Konkurrencedygtige priser på importerede varer fra Kina har yderligere presset den europæiske økonomi til at tilpasse sig nye kilder i den globale konkurrence, navnlig inden for traditionel produktion med lav værditilvækst. Kinesiske varer konkurrerer med EU-varer, ikke blot på hjemmemarkedet, men også på markederne i Asien, Afrika og Latinamerika. Denne konkurrence er uundgåelig og et vigtigt incitament for den europæiske konkurrencedygtighed. Europæiske virksomheder skal især udvikle og konsolidere sig på områder, hvor de har en komparativ fordel, dvs. inden for design og fremstilling af højværdi- og højteknologiprodukter, og de skal fremme innovation og bistå arbejdstagerne med at tilpasse og efteruddanne sig. Dette gør det så meget desto mere presserende at komme videre med den reformerede Lissabon-dagsorden og gennemføre de rigtige konkurrence- og tilpasningspolitikker derhjemme.

<i>Virksomhedsflytninger</i>	Virksomhedsflytninger har en negativ virkning på bestemte sektorer og regioner. Der er dog tale om et begrænset fænomen. EU's øjeblikkelige investeringer i Kina udgør en brøkdel af EU's samlede udenlandske investeringer (kun 1 % af kapitaludstrømningen fra EU, eksklusive indirekte investeringer). EU's direkte investeringer i Kina udgør i alt 5,5 % af de samlede udenlandske investeringer i Kina.
<i>Den teknologiske udfordring</i>	Kinas forskningsindsats er under hurtig udvikling, og Kina har potentialet til at bevæge sig op ad rangstigen og ind på områder, hvor EU traditionelt har ligget inde med ekspertisen. Kina skal imidlertid først udvikle en sammenhængende politik for innovation og er i sine bestræbelser på dette område hæmmet af landets utilstrækkelige beskyttelse af intellektuel ejendomsret. Kina er ganske vist blevet verdens største eksportør af it-produkter, men en stor del af denne eksport kommer fra udenlandske virksomheder, som har etableret sig i Kina, og som importerer forskningsintensive komponenter med stor værditilvækst. Europa kan dog ikke tillade sig at hvile på laurbladene.
<i>Handelsunderskuddet</i>	<p>Europa har et voldsomt handelsunderskud i forhold til Kina. I 2005 nåede den kinesiske eksport til EU op på 158 mia. EUR, mens EU's eksport til Kina lå på 52 mia. EUR, svarende til et handelsunderskud på 106 mia. EUR. Det er imidlertid misvisende at se isoleret på EU's handelsunderskud i forhold til Kina. Asiens andel af EU's import har ligget nogenlunde stabilt på 20-25 % i det sidste tiår. Handelsunderskuddet over for Kina skjuler i et vist omfang, at Kinas eksport til dels har erstattet eksporten fra andre asiatiske lande.</p> <p>Den konkurrencemæssige udfordring fra Kina skal naturligvis ses i det rette perspektiv, men der kan ikke herske nogen tvivl om, at den er reel og har store konsekvenser for virksomheder såvel som for individuelle arbejdstagere i Europa. Det er derfor, det er så vigtigt at sikre fri og fair og gensidig markedsadgang. Her er der en række hindringer for markedsadgangen og en række ulige konkurrencevilkår, som det haster med at få fjernet.</p>

2.3. Hindringer for markedsadgangen

Selvom Kinas toldtariffer er blevet sænket betragteligt som følge af Kinas optagelse i WTO, møder EU-eksporten stadig en række toldmæssige og ikke-toldmæssige handelshindringer og begrænsninger for investeringer i industri og tjenesteydelser. Der er en stigende forståelse for, at ufuldstændig gennemførelse af forpligtelserne under WTO-aftalen og hindringer for markedsadgangen står i vejen for et virkeligt gensidigt handelssamkvem mellem EU og Kina.

<i>Told</i>	Som led i optagelsen i WTO blev Kinas toldsatsner nedsat til gennemsnitligt 8,8 % for andre varer end landbrugsprodukter. Kina har imidlertid opretholdt en række særligt høje toldsatsner i nogle industrier af særlig interesse for EU såsom tekstil og beklædning, læder og pelsværk, fodtøj, keramik, stål og køretøjer.
<i>Ikke-toldmæssige hindringer</i>	Europæiske eksportører og investorer står over for et stigende antal ubegrundede ikke-toldmæssige hindringer i form af produktcertificering, mærknings- og importlicenskrav og forsinkelser i toldklareringen. Det sker ofte, at loven ikke fortolkes på samme måde, og regionale forskelle i toldprocedurerne har en negativ virkning på handelen. Urimelige hygiejne- og sundhedskrav kan skabe hindringer, som vanskeliggør eksporten til Kina, navnlig for landbrugsprodukter. Der er ofte stor forskel på nationale kinesiske standarder og internationale standarder. Dette påfører virksomhederne høje omkostninger til sikring af, at varerne er i overensstemmelse med de nationale standarder, og lange forsinkelser, hvilket påvirker deres muligheder for at afsætte varerne på det kinesiske marked. Især går det ud over de små og mellemstore virksomheder.
<i>Offentlige indkøb</i>	Kina forpligtede sig til at åbne sine markeder for offentlige indkøb og tiltræde den multilaterale aftale om offentlige indkøb så snart som muligt efter optagelsen i WTO. Kina har nu forpligtet sig til at indlede tiltrædelsesforhandlinger i 2008. Der er imidlertid stadig mange offentlige indkøbskontrakter, der er lukkede for europæiske virksomheder. I nogle sektorer stilles der krav om teknologioverførsler, for at udenlandske virksomheder kan få adgang til de internationale udbud.
<i>Nye politikker diskriminerer udenlandske operatører</i>	I centrale sektorer såsom automobil-, stål-, halvleder- og skibsværftsindustrien indføres der nye politikker, som synes baserede på et "Kina først-princip" i modstrid med WTO's principper om ikke-forskelsbehandling. I en række industrier har Kina indført krav om lokalt indhold, enten gennem direkte lovgivning eller gennem proceduren for investeringsgodkendelse, hvorved eksporten fra EU begrænses, og den lokale industri begunstiges på urimelig vis. Der er en stigende risiko for, at konkurrencepolitiske tiltag vil blive anvendt over for udenlandske operatører, og at kontrolmyndighedernes manglende uafhængighed eller uigennemsigtige procedurer fører til beslutninger, som begunstiger de kinesiske operatører.
<i>Investeringsbegrænsninger</i>	I industri- og servicesektorerne forhindres europæiske investorer fortsat i at etablere hundrede procent udenlandsk ejede virksomheder og mødes med krav om at indgå i joint ventures med kinesiske partnere. I telesektoren og i sektoren for finansielle tjenesteydelser har EU-virksomhederne ikke kunnet ekspandere i nævneværdig grad på grund af høje kapitalkrav og komplekse godkendelsesprocedurer. I fremstillingsindustrien opretholder Kina fortsat investeringsbegrænsninger i nogle af de industrier, som er af central betydning for EU, såsom automobilindustrien, den petrokemiske industri og stålindustrien.

2.4. Konkurrencevilkår

	<p>EU-virksomheder oplever ofte at måtte konkurrere på unfair vilkår i Kina. Det forhold, at der ikke er rimelige konkurrencevilkår på markedet, og at den juridiske beskyttelse er utilstrækkelig, frembyder alvorlige problemer. Kinas miljøpolitik, de sociale standarder, valutakursfastsættelsen og naturressourcerne kan virke konkurrenceforvridende.</p>
<i>Intellektuel ejendomsret, juridiske rettigheder, tvungne teknologi-overførsler</i>	<p>Tilstrækkelig beskyttelse af intellektuel ejendomsret såsom patenter, ophavsret og varemærker er af afgørende betydning for, at de europæiske virksomheder kan udnytte deres komparative fordel inden for innovation, design og fremstilling af højværdiprodukter. Utilstrækkelig beskyttelse af intellektuel ejendomsret er et presserende problem for EU-virksomheder i Kina. Langt størstedelen af de forfalskede og piratkopierede produkter, der beslaglægges ved EU's grænser, kommer fra Kina. Kina er nået langt med indførelsen af en ordning for intellektuel ejendomsret, og det er glædeligt, men der er stadig smuthuller, og effektiviteten i gennemførelsen og håndhævelsen af lovgivningen er uensartet eller ikke eksisterende. EU-virksomhederne står desuden over for et uigennemsigtigt og tungt lovgivningsapparat og et ditto retligt system, der giver utilstrækkelige garantier for den juridiske beskyttelse af EU-virksomhedernes rettigheder.</p>
<i>Subsidier</i>	<p>Kina har ydet betragtelige subsidier til begunstigede nationale industrier, især til virksomheder, der er udset til at blive førende på nationalt eller regionalt plan. Disse virksomheder har også nydt godt af præferencepolitikker såsom privilegeret adgang til banksektoren. I nogle tilfælde såsom automobil- og stålindustrien er det hele sektorer, der drager fordel af en integreret industripolitik, der har til formål at støtte den nationale produktion og fremme eksporten. Kina har også udviklet et beskatningssystem, der giver skattefordele, når der anvendes lokalt indhold, eller i tilfælde af særligt gode eksportresultater.</p>
<i>Fleksible valutakurser</i>	<p>Kinas eksport til EU har desuden nydt godt af, at den kinesiske renminbi er blevet afstemt efter dollaren, hvilket har givet en stor konkurrencemæssig fordel. Kina prøver nu med øget fleksibilitet i valutakurspolitikken, hvilket skulle medvirke til at øge forbruget på hjemmemarkedet.</p>
<i>Store opsparinger mindsker efterspørgslen efter importvarer</i>	<p>Efterspørgslen efter varer fra EU i Kina begrænses desuden af en generel lav efterspørgsel på hjemmemarkedet, der skyldes en udbredt tendens til at spare op, fordi der kun i begrænset omfang findes offentlige sundheds- og socialsikkerhedstjenester. Virksomhedernes opsparinger er også meget store og tegner sig for cirka halvdelen af Kinas opsparring. Dette både hæmmer den indenlandske efterspørgsel, bl.a. efter varer og tjenesteydelser fra EU, og medfører, at størstedelen af den hjemlige produktion eksporteres.</p>

Miljø, sociale vilkår og sikkerhedsstandarder

Kinas miljøbeskyttelsesforskrifter er ufuldstændige, og gennemførelsen af den eksisterende lovgivning er utilstrækkelig og begunstiger de lokale producenter. Dette fører til en hurtig forringelse af miljøet i Kina. Kina har desuden opretholdt restriktioner over for investeringer i eller import af visse miljøvenlige produkter og tjenesteydelser. Kina mangler stadig at ratificere og gennemføre fire af de otte centrale ILO-konventioner i national ret, f.eks. om foreningsfrihed, kollektive forhandlinger og tvangsarbejde, og andre vigtige konventioner om arbejdstilsyn, sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen og social beskyttelse. Det forekommer desuden hyppigt, at kinesiske virksomheder undlader at opfylde rimelige sikkerhedsstandarder for deres produkter; halvdelen af alle advarsler i Europa vedrørende nonfoodprodukter gælder produkter fremstillet i Kina. De lavere standarder, der anvendes i Kina for miljøbeskyttelse, social beskyttelse og sikkerhed på arbejdspladsen, giver den kinesiske produktion en konkurrencemæssig fordel.

Forvridning af handelen med naturressourcer på verdensmarkedet

Kinas jagt på naturressourcer i udlandet er blevet et vigtigt anliggende. Kina er nu den næststørste importør af brændstof på verdensplan. Dette er et klart tegn på, at konkurrencen på ressourcer på verdensmarkedet vil blive skærpet. Kinas eksportresultater afhænger også af import af ressourcer fra mange udviklingslande. I nogle tilfælde subsidierer Kina importen af råstoffer og giver således sin egen industri fordele. Samtidig begrænser Kina eksporten af bestemte naturressourcer, som findes i store mængder på hjemmemarkedet, såsom kul, koks, sjældne jordarter, skind og silke, hvilket kan have en forvridende effekt på udbuddet af råvarer og på råvarepriserne på verdensmarkederne.

3. HVORDAN TAKLER EU SITUATIONEN, OG HVAD ER DE PRIORITEREDE INDSATSOMRÅDER

3.1. Åbenhed frem for alt

EU bør føre en stram, men fair handelspolitik over for Kina. EU bør insistere på, at åbenhed er til fordel for både Europa og Kina, og at et økonomisk stærkt Kina er i Europas interesse. Man kan ikke forlange åbenhed af Kina og samtidig gemme sig bag egne mure.

Håndhævelse af Kinas WTO-forpligtelser

EU fører fortsat tilsyn med, at Kina opfylder de forpligtelser, de indgik ved optagelsen i WTO. Kina har stadig et stort stykke arbejde foran sig. Dette vil i de kommende år blive en af de helt centrale opgaver for EU. Kina har ikke tiltrådt WTO-aftalen om offentlige indkøb, og vigtige kinesiske markeder er dermed lukkede. Kina bør leve op til sin forpligtelse og indlede tiltrædelsesforhandlinger i 2008 og arbejde på en hurtig afklaring. I 2007 gennemfører Kommissionen en omfattende undersøgelse af, i hvilket omfang Kinas markeder er blevet åbnet, og af hvor langt Kina er kommet med opfyldelsen af sine forpligtelser under WTO. Kommissionen vil i denne sammenhæng styrke sine forbindelser med erhvervslivet i EU for at indkredse områder af særlig betydning.

*Liberalisering
ud over WTO-
forpligtelserne*

EU vil vedblive med at rette indtrængende opfordringer til Kina om at forbedre markedsadgangen for EU-virksomheder i endnu videre udstrækning, end der er krav om i WTO-aftalen. EU-markedet er et af de mest åbne i verden, og EU vil arbejde for større åbenhed på det kinesiske marked og dermed skabe muligheder i begge retninger for europæiske og kinesiske operatører. EU vil samarbejde med kinesiske myndigheder på alle niveauer for at nå dette mål. EU har til hensigt at omlægge sin overordnede strategi for markedsadgang i 2007. Samarbejdet med medlemsstaterne vil blive styrket for at øge EU's eksport til Kina.

3.2. Mere lige vilkår

*Bekæmpelse af
tvungen
teknologi-
overførsel,
piratkopiering
og forfalskning*

EU vil vedblive med at lægge pres på Kina for at opnå bedre beskyttelse af EU-virksomhedernes rettigheder i kraft af et gennemslagsigt rets- og domstolssystem, hvor kontrolorganerne er helt uafhængige.

På grundlag af en undersøgelse af håndhævelsen af intellektuel ejendomsret på verdensplan, som er blevet gennemført i år, er Kina nu blevet førsteprioritet i EU's indsats. Kina bør opfylde sine WTO-forpligtelser, både i lovgivningen og i praksis, og indføre effektive foranstaltninger med afskrækkende virkning mod forfalskning og piratkopiering. EU vil opstille konkrete pejlemærker som mål for, hvordan indsatsen i Kina forløber. EU vil samarbejde med Kina om at indføre et særligt risikovurderingssystem til brug for toldkontrol, som skal gøre det muligt at bekæmpe forfalskning mere effektivt, og desuden skal der etableres kontakter mellem lufthavne og havne i EU og Kina. Som noget af det øverste på dagsordenen for EU's indsats står kravene om teknologioverførsel, som ikke er begrundet i en frivillig forretningsbeslutning, og manglende betaling af afgifter til rettighedsindehavere fra EU. EU agter at iværksætte et omfattende program i Kina for at forbedre beskyttelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder og dæmme op for produktion af og handel med forfalskede eller piratkopierede varer i Kina og den videre eksport heraf til Europa. EU vil indgå i et nærmere samarbejde med vigtige internationale partnere i en fælles indsats på dette område.

*Subsidier,
reform af
banksektoren
samt
restriktioner
på råstoffer og
energi-
produkter*

Kommissionen vil lægge pres på Kina for at opnå større gennemslagslighed i subsidieordningerne og vil insistere på, at Kina efterlever sine WTO-forpligtelser og ophører med at yde forbudte subsidier. Det kinesiske bankvæsen bør reformeres, så det kommer til at operere på kommercielle vilkår, og lån på lempelige vilkår og andre former for ikke bæredygtige lån bør bringes til ophør. Kommissionen vil indtrængende anmode Kina om at slippe markedskræfterne løs i handelen med råstoffer og energiprodukter såsom kul, koks og sjældne jordarter.

3.3. Støtte til europæiske virksomheder

	<p>Kommissionen træffer foranstaltninger til at støtte EU-virksomheder i Kina, især små og mellemstore virksomheder. I denne forbindelse bør Kommissionen supplere initiativer taget af medlemsstater eller private operatører og sørge for at undgå overlapninger.</p>
<i>Beskyttelse af EU-virksomheders intellektuelle ejendomsret</i>	<p>EU vil via de eksisterende organer såsom IPR-helpdesken og netværket af europæiske informationscentre arbejde på at udvide og styrke de eksisterende organer, som varetager en helpdeskfunktion i spørgsmål om intellektuel ejendomsret, så de bliver i stand til at tilbyde undervisning og vejledning om, hvordan man beskytter og forsvarer EU-virksomheders intellektuelle ejendomsret i Kina. EU vil også gøre en indsats for at udvikle partnerskaber mellem det private og det offentlige med deltagelse af industriforbund og andre med henblik på at forbedre beskyttelsen af den intellektuelle ejendomsret i Kina.</p>
<i>Støtte til EU-virksomheder i Kina</i>	<p>Kommissionen vil se sig om efter partnere for at oprette et europæisk center i Beijing, som skal yde støtte til virksomheder, der har et ønske om at starte en eksportvirksomhed eller at begynde at investere i Kina. Det forberedende arbejde skal begynde i 2006 med gennemførlighedsundersøgelser og analyser af, hvilke strukturer der skal varetage en sådan støtte.</p>
<i>Sprogundervisning</i>	<p>I juli 2006 iværksatte Kommissionen det fælles program for EU og Kina om udveksling og uddannelse af virksomhedsledere, der skal give 200 europæiske virksomhedsledere mulighed for at lære sig kinesisk i de næste fem år. Kommissionen vil arbejde på at få dette program forlænget til efter 2010.</p>
<i>Styrkelse af Kommissionens arbejde i Kina</i>	<p>Kommissionen vil sætte større fokus på de handelsaktiviteter, som varetages af Kommissionens delegation i Beijing. Den agter at styrke sine aktiviteter i Shanghai og Guangzhou for at være i tættere kontakt med de kinesiske myndigheder og EU-virksomhederne i de vigtigste handelscentre.</p>

3.4. Forsvar af EU's interesser: Dialog frem for alt

<i>WTO's tvistbilægningssystem</i>	<p>Skulle der opstå tvister mellem EU og Kina i handelsanliggender, vil EU altid forsøge at løse dem ved hjælp af dialog og forhandling. Men hvis dette mislykkes, vil Kommissionen anvende WTO's tvistbilægningssystem for at afklare handelstvister med Kina og sikre, at de multilateralt vedtagne regler og forpligtelser respekteres. Det er ikke et spørgsmål om at erstatte samarbejde med konfrontation, men om at skabe et sundt samarbejdsforhold, der bygger på en objektiv anvendelse af multilateralt vedtagne regler.</p>
------------------------------------	---

*Anvendelse af
antidumping-
og
antisubsidie-
instrumenter*

Handelsbeskyttelsesforanstaltninger vil fortsat være et middel til at sikre rimelige handelsvilkår i samhandelen mellem EU og Kina, ligesom med andre lande. EU vil være forsigtig i sin brug af disse foranstaltninger, men vil ikke tøve med at bringe dem i anvendelse, når der er grund til det. For nærværende opfylder Kina ikke betingelserne for at få tildelt markedsøkonomisk status i antidumpingundersøgelser. EU gør sammen med Kina en aktiv indsats for at tilvejebringe de betingelser, der skal være opfyldt, for at Kina snarest kan få tildelt markedsøkonomisk status. Der er i den senere tid blevet gjort fremskridt for nogle af betingelsernes vedkommende. Kommissionen fortsætter samarbejdet med de kinesiske myndigheder via de mekanismer, der er blevet opstillet, og vil være klar til at handle hurtigt, så snart alle betingelser er opfyldt. Et forbedret bilateralt handelsforhold skulle kunne bidrage til at skabe de rette vilkår, for at dette kan ske. Kinas reformpolitik vil få afgørende betydning for opfyldelsen af de tekniske kriterier, der lægges til grund ved tildelingen af markedsøkonomisk status.

Oversigt 2: Dialogens rolle

I de senere år har Europa-Kommissionen indstiftet en række vigtige dialoger med Kina på det økonomiske område, som samtidig vedrører handel. Kommissionen, Europa-Parlamentet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg har været initiativtagerne i dette samarbejde.

Dialogerne omfatter emner såsom intellektuel ejendomsret, markedsadgang, makroøkonomi og finanssektorrelaterede emner, landbrug, konkurrence, lovgivnings- og industripolitik og generel produkt- og fødevarerikkerhed. EU har indgået en række sektoraftaler med Kina som f.eks. toldsamarbejdsaftalen, der styrker samarbejdet mellem EU og Kina om kontrol med intellektuel ejendomsret og sikringen af forsyningskæden.

Dialogerne bidrager til at fremme samarbejde og konvergens på det lovgivningsmæssige område og spiller en vigtig rolle i styringen af de stadig mere komplekse relationer. De opfylder også et andet vigtigt formål, idet de gør det muligt at afdække problemerne i tide, inden de bliver til egentlige handelstvister. Kommissionen ønsker at bevare fokus på spørgsmål om økonomi og handel. Bl.a. på følgende områder er der behov for yderligere dialog: Anstændigt arbejde, bæredygtig handel, Kinas råstof- og energipolitik, ulovlig skovhugst, Kinas behov for at bedre miljøbeskyttelse og statistikker.

Når det er rimeligt og hensigtsmæssigt bør europæiske og kinesiske virksomheder, fagforeninger, ikke-statslige organisationer og andre berørte parter inddrages i møder af teknisk karakter og i møder på højt plan. Europæiske virksomheder bør tage aktivt del i gennemførelsen af dagsordenen for anstændigt arbejde og bidrage til at forbedre miljøstandarderne. De bør således anvende europæiske standarder og miljøvenlige teknologier og inddrage princippet om virksomhedernes sociale ansvar i forbindelse med deres operationer i Kina.

De samarbejdsprogrammer, hvorunder dialogerne gennemføres, bør videreføres. EU's og Kinas handelsprogram, der støtter opbygning af kapacitet i handelspolitiske anliggender i Kina med 15 mio. EUR i perioden 2004-2009, bør forlænges efter 2009. Dets anvendelsesområde bør udvides til at omfatte lokale og regionale myndigheder og ikke kun

3.5. Opbygning af stærkere relationer på verdensplan

	EU's partnerskab med Kina bør bruges til at bringe de to økonomier tættere på hinanden og få Kina til at engagere sig i globale spørgsmål.
<i>Indgåelse af en ny bilateral aftale mellem EU og Kina</i>	Et centralt punkt i dette partnerskab bliver den nye partnerskabs- og samarbejdsaftale med Kina. I denne aftale sættes der specifikt fokus på handels- og investeringsspørgsmål. Et af hovedmålene med aftalen bliver at bygge videre på Kinas forpligtelser under WTO til at fjerne restriktioner for investeringer og udenlandsk ejerskab i Kina, opnå bedre beskyttelse af intellektuel ejendomsret og forhandle gensidig anerkendelse af geografiske betegnelser. EU vil desuden med fornyet styrke tage fat på spørgsmål som bæredygtighed, miljøaspekter og miljøpåvirkning i forbindelse med de økonomiske forbindelser og handelsforbindelserne med Kina og styrke samarbejdet om arbejdsmiljøstandarder.
<i>Større kinesisk engagement i det multilaterale system</i>	Kina nyder allerede store fordele af det internationale handelssystem og med en vellykket afslutning på forhandlingerne i WTO om Doha-udviklingsdagsordenen, især på området vedrørende industrivarer, ville udbyttet kunne blive endnu større. Men hvis forhandlingerne skal krones med held, er det nødvendigt, at Kina udviser større lederskab. EU opfordrer Kina til at påtage sig et ansvar, der står mål med de fordele, Kina drager af det multilaterale handelssystem, og til at gøre en energisk indsats for at genoplive og fuldføre Doha-runden under WTO. Kina bør gå forrest og tilbyde bedre markedsadgang for vigtige importvarer fra udviklingslande, f.eks. tekstiler og forarbejdede varer. EU og Kina bør styrke det indbyrdes samarbejde i WTO og i andre multilaterale regeludstedende organisationer.
<i>Makro-økonomiske udfordringer</i>	En af forudsætningerne for verdensøkonomisk stabilitet er, at der bliver behørigt rettet op på de store skævheder, der præger betalingsbalancerne i de vigtigste økonomiske zoner. I USA nåede underskuddet på betalingsbalancens løbende poster i 2005 op på hidtil usete 6,4 % af BNP, mens betalingsbalanceoverskuddet i de olieproducerende lande i Mellemøsten og i Asien er blevet større og større. Kinas overskud på betalingsbalancens løbende poster nåede i 2005 op på 7,2 % af BNP. EU, som trækker på sine egne erfaringer, vil i de passende fora fortsat opfordre Kina til at træffe skatte-, penge- og strukturpolitiske foranstaltninger til at afbalancere sine vækstmønstre og sikre en langsigtet bæredygtig vækst.

Konklusion

Opsvinget i Kina vil fortsat have en kraftig indvirkning på alle dele af den globale økonomi. Det kommer til at kunne mærkes i borgernes dagligdag på alt fra prisen på olie til den pris, vi betaler for vores tøj. Der er tale om store udfordringer for den bæredygtige udvikling på verdensplan. Konkurrencetilpasning og fair handelsrelationer med Kina kommer til at stå centralt i de politiske og økonomiske udfordringer i EU's handelspolitik i det kommende tiår. EU og Kina vil i stigende grad blive tvunget til at samarbejde om globale anliggender som ansvarlige hovedaktører i verdenshandelen og i verdensøkonomien.

Med optagelsen i WTO i 2001 har Kina fået omfattende og stabil adgang til udenlandske markeder, især i Europa. De europæiske virksomheder nyder godt af Kinas vækst, men ikke desto mindre har de stadig store vanskeligheder ved at få adgang til det kinesiske marked. Der er en stigende risiko for, at handelsforholdet mellem EU og Kina ikke bliver set som et virkeligt gensidigt forhold. Det politiske pres i EU mod yderligere åbning for konkurrencen fra Kina vil formodentligt stige, således som det allerede er tilfældet i USA, hvis vi ikke finder en løsning på disse problemer.

EU's handelspolitik over for Kina skal tage sigte på at fremme åbenhed og samarbejde i begge parter interesse, idet der tages hensyn til de anseelige udfordringer, Kina står over for på hjemmefronten. EU ønsker gensidighed fra Kina i et partnerskab mellem ligestillede. Der bør træffes effektive foranstaltninger for at hjælpe dem, der bærer omkostningerne ved tilpasningerne i Europa. Europa bør være parat til at acceptere hård konkurrence. Kina bør sikre, at konkurrencen bliver fair.